

TUOMAS MURAJA

FAKTAT TISKIIN!

SUOMALAISEN FAKTANTARKISTUKSEN KÄSIKIRJA

TAMMI

Tuomas Muraja

FAKTAT TISKIIN!

SUOMALAISEN FAKTANTARKISTUKSEN KÄSIKIRJA

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI | HELSINKI

Teoksen julkaisemiseen on saatu tukea Tiedonjulkistamisen
neuvottelukunnalta, Taiteen edistämiskeskukselta ja
Journalistisen kulttuurin edistämissäätiöltä.

Avoin yhteiskunta ry. omistaa Faktabaari-tavaramerkin.
Mikko Salo on rekisteröinyt FactBar-tavaramerkin EU-tasolla.

© Tuomas Muraja ja Kustannusosakeyhtiö Tammi 2017
ISBN 978-951-31-9259-4
Painettu EU:ssa

”Suomalaisen poliittisen diskurssin kolme rautaista lakia: Mikä jyrkästi kielletään, on aina totta. Mistä ei koskaan sanota sanaakaan, on aina tärkeää. Mistä jauhetaan loputtomasti, on yhdentekevää.”

– JARMO MÄKELÄ, TOIMITTAJA

”Pelkät faktat eivät ole mitään.”

– HAUKE JANSSEN, DER SPIEGELIN
FAKTANTARKISTUSOSASTON PÄÄLLIKKÖ

”Faktat itsessään eivät ole journalismia mutta ovat kaikki kaikessa, kun ne tuodaan kontekstiin.”

– ANNE LEPPÄJÄRVI, HAAGA-HELIA AMMATTIKORKEAKOULUN
JOURNALISMIKOULUTUKSEN JOHTAJA

TARKASTAA
=
TUTKIA ASIANMUKAISUUDEN TOTEAMISEKSI TAI
VIRHEIDEN LÖYTÄMISEKSI.

TARKISTAA
=
TARKASTAA JA KORJATA HAVAITUT VIRHEET JA
PUUTTEET.

Sisällys

ALKUSANAT:

Faktabaari kaivoi totuuden vaaliväitteistä.	11
1. EU-myyteistä vaaliväitteisiin	15
Mikä on EU-fakta?	22
Sitkeimpiä EU-myyttejä	23
Tarkistettuja väitteitä	25
2. Faktabaari 2.0	42
Journalismiopiskelijat mukaan faktantarkistukseen.	43
Väite: Faktabaari on saanut rahoitusta vain tekniseen toteutukseen	45
Faktantarkistuksesta luonteva osa vaalijournalismia	46
Eduskuntavaalisatoa 2015	49
Osaksi kansainvälistä faktantarkistusyhteisöä . . .	95
3. Faktabaari tarkisti maahanmuutto- keskustelun väitteitä.	99
Maahanmuuttosanasto	101
Tarkistettuja väitteitä	123
Faktabaari oli mukana luomassa hyvän faktan- tarkistustavan kansainvälisiä periaatteita	134
4. Faktat ovat kaikki kaikessa, kun ne tuodaan kontekstiin.	139
Faktoja ei tarvitse pelätä.	145
Miksi faktantarkistusta tarvitaan?	148
Faktantarkistus on oma erityinen taitonsa, jota pitää opettaa ja opiskella.	154

5. Faktantarkistusprosessi vie aikaa ja resursseja	158
Kolme faktantarkistustapausta Haaga-Helian toimittajaopiskelijoiden avaamina.	170
LOPUKSI:	
Toiminnan laajentaminen – Faktabaarin seuraava askel	180
KIITOKSET	185
FAKTANTARKISTAJAT.	187
FAKTANTARKISTUSAIHEISTA KIRJALLISUUTTA . . .	188
FAKTANTARKISTUSAIHEISIA SIVUJA VERKOSSA . .	189
FAKTABAARI.	192

Alkusanat

Faktabaari kaivoi totuuden vaaliväitteistä

EU vaatii, että ihmisten on pestävä pyykkinsä 20-asteisessa vedessä.

EU haluaa estää kasvisten kotiviljelyn ja kieltää yrtit.

EU pakottaa juomaan kylmää kahvia.

EU:n rengaspainevalvonnan käyttöönotto paukuttaa 1,5 miljardin laskun suomalaisautoilijoille.

Muun muassa tällaisia väitteitä Euroopan unionista saatiin kuulla ja lukea vuonna 2014 viime eurovaalikampanjan aikana. Yksikään niistä ei kuitenkaan pidä paikkaansa.

Kansalaisjärjestö Avoin yhteiskunta ry. yritti saada tolkkua tämänkaltaisiin väitteisiin sekä asiallisuutta vaalikeskusteluun ja perusti sen vuoksi ennen vuoden 2014 vaaleja Faktabaari-nimisen palvelun. Faktabaari on poliittisesti sitoutumaton ja kaikille avoin kansalaispalvelu, joka tarkastaa ja oikoo julkisuudessa esitettyjä vääriä politiikkaa koskevia väitteitä.

Aluksi Faktabaari keskittyi toistuvien EU-myyttien murtamiseen. Internetissä toimiva Faktabaari valvoi

vaalikeskustelua ja kävi lävitse yli 60 EU-väittämää. Palvelu korjasi lopulta yli 40 virhettä. Vääriä väitteitä esittivät niin poliitikot, vaaliehdokkaat kuin tiedotusvälineetkin. Pahimmillaan yksi juttu sisälsi yhdeksän virhettä.

Faktabaari pyysi kansalaisia raportoimaan poliitikkojen ja median tekemistä erikoisilta vaikuttavista EU-väitteistä ja selvitti sitten, pitivätkö ne paikkansa vai eivät. Faktantarkistusta tehtiin vapaaehtoisvoimin, palkatta. Avoin yhteiskunta ry. sai kuitenkin Faktabaari-palvelun teknistä toteuttamista ja ylläpitoa varten 10 000 euron valtionavustuksen.

Yhdysvalloissa perustettiin vuonna 2003 yksi Faktabaarin esikuvista, Factcheck.org. Helmikuussa 2014 puolestaan avattiin EU:n tasolla toimiva FactCheckEU-palvelu.

Suomessa tarpeelliseksi osoittautunut Faktabaarihanke aktivoitui toistamiseen kevään 2015 eduskuntavaalien alla. Faktabaari sai eduskuntavaalikiireisiin avukseen monta kättä lisää, kun toimittajaopiskelijat tarkistivat faktoja yhdessä Faktabaarin toimituksen kanssa. Faktabaari ja ammattikorkeakoulu Haaga-Helia järjestivät yhteisvoimin kurssin, jolla tuleville toimittajille opetettiin faktantarkistusta. Käytännössä opiskelijat tarkistivat tuolla kurssilla eduskuntavaalien aikana esitettyjä väitteitä. Yhteistyö sai alkunsa, kun Faktabaari otti yhteyttä Haaga-Helian journalismikoulutuksen johtajaan Anne Leppäjärveen, joka innostui ottamaan faktantarkistuksen välittömästi osaksi journalismikoulutusta.

Kevään eduskuntavaalikampanjan aikana faktantarkistuksesta tulikin siten luonteva osa suomalaista

vaalijournalismia. Faktabaari-palvelu tarkisti vaalikampanjan aikana runsaat 30 vaaliteemoihin liittyntä väitettä. Faktantarkistukselle olikin tilausta, sillä vain muutama tarkistetuista väitteistä piti paikkansa.

Vuonna 2014 Faktabaari voitti European Public Communication -palkinnon. Pääpalkinnon jakoivat silloiset Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Herman Van Rompuy, alueiden komitean puheenjohtaja Michel Lebrun ja Euroopan parlamentin varapuhemies Mairead McGuinness tilaisuudessa, joka järjestettiin EuroPCom-konferenssin yhteydessä 15. lokakuuta Euroopan parlamentissa Brysselissä. Kilpailuun osallistui 28 ehdokasta 12 EU-maasta. Suomessa Faktabaari voitti Bonnierin Suuri Journalistipalkinto -kilpailussa Vuoden journalistinen teko -sarjan. Nämä palkinnot jaettiin maaliskuussa 2015.

Aprillipäivänä 2016 kaksi vuotta täyttänyt Faktabaari avasi jälleen ovensa, kun Haaga-Helia-ammattikorkeakoulun journalismiopiskelijat ryhtyivät tarkistamaan faktoja maahanmuuttoon, turvapaikanhakijoihin ja pakolaisiin liittyvistä väitteistä.

Kun Faktabaari aloitti toimintansa, faktantarkistuksesta oli saatavilla hyvin niukasti kirjallisuutta, varsinkin suomenkielistä, ja etenkin käsikirjamaisia oppaita oli vaikeaa löytää. Faktantarkistuspalvelujen verkkosivuilla on toki lyhyehköjä manuaaleja, mutta kattavaa tietoteosta esimerkkeineen ei toistaiseksi ole suomeksi kirjoitettu. Tämä kirja lyö faktoja tiskiinkin, kertoo Faktabaarin syntytarinan ja kuvailee hankkeen toimintaa. Teos esittelee myös kiinnostavimmat EU- ja eduskuntavaalialaiheiset sekä maahanmuuttoon liittyvät

faktantarkistustapaukset. Viimeinen luku käsittelee faktantarkistuksen työvaiheita ja tarjoaa yleistajuisen, käsikirjamaisen johdatuksen journalistiseen tiedonhakuun.

1. EU-myyteistä vaaliväitteisiin

Euroopan unioniin liittyy valtaisa määrä erilaisia vääriä väittämiä. Vaikka pahimmat unionia koskevat myytit on murrettu jo aikoja sitten ja useaan kertaan, EU-huhut nousevat silti säännöllisesti esiin. Valheellisia väitteitä on tavattu pitää yllä varsinkin eurovaalien alla.

Vuoden 2014 Euroopan parlamenttivaalien alla päätimme muutaman hengenheimolaisen kanssa, että tällä kerralla EU-keskustelu pysyisi asiallisena. Olimme huolissamme Suomessa käytävän julkisen keskustelun tasosta. Olimme sitä mieltä, että poliitikot esittävät asioista liian usein kaikenlaisia puolitotuuksia ja virheellisiä väittämiä. Halusimme tehdä huhujen levittämisestä tavallista vaikeampaa.

Perustimme Faktabaarin, poliittisesti sitoutumattoman ja kaikille avoimen kansalaispalvelun. Se ei ollut suunnattu EU:n puolesta eikä EU:ta vastaan, vaan tarkoituksena oli toimia asiallisen EU-keskustelun puolesta. Faktabaari ei myöskään toiminut minkään poliittisen puolueen puolesta tai mitään puoluetta vastaan.

Faktabaarin taustalla on vuonna 2010 perustettu Avoin yhteiskunta -yhdistys, joka sai faktantarkistus-

hankkeelleen 10 000 euron avustuksen ulkoministeriön Eurooppatiedotukselta. Rahalähdettä mietittiin tarkkaan. Sen piti olla sellainen, ettei se leimaa palvelua kenenkään asiaksi. Eurooppatiedotuksen rahoitus on kilpailtua kansalaisjärjestörahaa, jota jaetaan niin EU:n vastustajille kuin sen kannattajillekin. Me olimme voineet yrittää hakea rahaa myös esimerkiksi EU:n komissiolta, mutta jos rahoitus olisi saatu sieltä, meitä olisi pidetty EU:n tiedotushankkeena. Silloin olisimme puhuneet ihan eri pohjalta.

Palvelua toimitettiin vapaaehtoisvoimin. Tekijät eivät saaneet korvausta työstään. Minun lisäksi hankkeessa olivat mukana toimittaja Taru Taipale, virkamiestaustainen EU-asiantuntija Mikko Salo sekä koodauksesta vastanneet Jussi Salmio ja Jukka Rautanen.

Katsoimme, että suomalaiset ansaitsevat korkeatasoista EU-keskustelua. Äänestäjien piti voida tehdä valintansa tosiasioiden pohjalta riippumatta siitä, miten he suhtautuvat EU:hun. Ajatuksenamme oli tuoda vaalikeskusteluun vahtikoira, joka varmistaisi, että voi jäädä kiinni, jos puhuu jotain vastoin parempaa tietoa. Me pystyisimme korjaamaan tiedon ja tekemään sen neutraalisti. Olihan meillä apunamme tuolloin jo viitisenkymmentä alan asiantuntijaa yliopistoista, tutkimuslaitoksista, ministeriöistä ja EU:n eri instituutioista.

Otimme selvää väitteistä ja faktoista meille tulleiden vihjeiden pohjalta. Kuka tahansa saattoi vinkata havaitsemastaan virheestä tai epämääräisestä väittämästä ja esittää korjausehdotuksensa Faktabaarin toi-

mitukseen täyttämällä vihjelomakkeen tai lähettämällä sähköpostia. Luimme kaikki ehdotukset ja teimme faktantarkistuksia yhteistyössä informaattikkojen ja asiantuntijoiden kanssa.

Pidimme palavereitamme usein Helsingin yliopiston Kaisa-kirjastossa, jossa ovat läsnä myös Tilastokeskus ja yliopiston EU-tietokeskus. Sen ansiosta saimme nopeasti nykäistyä hihasta sellaisia henkilöitä, joilla on tietoja. Tuplatarkistimme ja julkaisimme kiinnostavimmat väitteet mahdollisine tarkistuksineen Faktabaarin nettisivuilla ja Facebookissa. Tekstit jaettiin myös Twitterissä. Ennaltaehkäisimme asiavirheellisten väitteiden syntyä ja leviämistä: väärästä EU-väitteestä saattoi nyt jäädä julkisesti kiinni.

Faktantarkistus on ollut yhä kuumempi puheenaihe ympäri maailmaa varsinkin vuoden 2016 Britannian EU-eron ja Yhdysvaltain presidentinvaalikampanjan jälkeen. Faktabaarin esikuvina on ollut yhdysvaltalainen factcheck.org ja kirittäjänä helmikuussa 2014 auennut eurooppalainen FactCheckEU (factcheckeu.org), joka seuraa näkyvien EU-poliitikkojen puheita. Suomalainen Faktabaari oli aloittaessaan kuitenkin ainoa faktantarkistuspalvelu, joka seurasi EU:sta käytävää keskustelua Suomessa ja pääasiassa suomeksi.

Faktabaarin toteutuksen taustalla olevan Avoin yhteiskunta -yhdistyksen tarkoituksena on edistää avoimuutta keskeisenä yhteiskunnallisena perusarvona, tuoda yhteiskunnallinen päätöksenteko lähelle kansalaista sekä antaa kansalaisille entistä parempia mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon. Yhdis-

tyksen digitaalisissa hankkeissa käytetään avointa lähdekoodia.

Vaikka Faktabaarin tarkoitus ei vuoden 2014 eurovaalien alla ollut enää kumota perinteisiä EU-valheita vaan pikemminkin seurata eurovaalikeskustelua, puuttua tuoreisiin EU-huhuihin ja katkaista niiltä siivet tarjoamalla puhdasta faktaa, hankkeen aikana monet poliitikot avustajineen ja jopa toimittajat levittivät sitkeästi vanhoja vääriä väitteitä. Siispä Faktabaari joutui vaalikampanjan aikana kerta toisensa jälkeen muistuttamaan, ettei Euroopan unioni kiellä vaikkapa ahvenkalastusta laiturilta eikä pullovetä. EU ei myöskään kiellä ilmapalloja, tervaa, saunankiukaita, puuklapeja, lakritsiippiuja, jättirekkoja, munkinpaistoa laitoskeittiöissä, oliiviöljypullojen uudelleen täyttämistä eikä itse tehtyjä kakkuja päiväkodeissa.

Se että EU-keskustelua värittävät kaikenlaiset puolitotuudet ja virheelliset väittämät, on todellinen ongelma. Kun huhupuheet lähtevät liikkeelle, niiltä on vaikea katkaista siipiä. Ja kun ihmisillä on huhujen takia väärä käsitys EU:n toiminnasta ja päätöksenteosta, he eivät anna arvoa heitä palveleville hyvillenkään esityksille.

Sitkeimmät EU-myytit liittyvät unionin talouteen. Yksi niistä on väite, että EU:lla olisi aivan valtava budjetti. Se ei kuitenkaan pidä paikkaansa. EU:n budjetti on noin 150 miljardia euroa. Vertailukohdaksi voi ottaa vaikka Suomen julkiset menot, jotka ovat reilut sata miljardia.

Sinnikkäimpiin vakioväittämiin kuuluu niin ikään yhä se, että Suomi lappaa jatkuvasti miljardeja ete-

län maihin, vaikka tosiasiaa kukaan ei lapa Etelä-Eurooppaan miljardeja. Suomen osuuskin tiedetään tarkkaan prosenteissa ja miljoonissa.

Myös EU:n säätelyintoa siunaillaan ja sanotaan, että taas EU pakottaa. Yleensä Suomen säännökset ovat tiukempia kuin EU:n. EU ei ylipäätään pakota mihinkään. EU on yhtä kuin Suomi ja muut jäsenmaat sekä Euroopan parlamentti ja niiden yhteinen tahto. Poliitikkojen on helppo syyttää kasvotonta EU:ta. Varsinkin poliitikon alut eivät ole ottaneet selvää unionin oikeista ongelmallisuuksista, vaan heidän on helpompaa pysyttäytyä levittämässä vääriä EU-väittämiä. Monesti perättömien EU-väitteiden taustalta löytyy esimerkiksi tietämättömyyttä, Britannian lehdistön EU-kaunaisuutta ja skandaalimedian vääristelyjä, ja toisinaan puolitotuksiin turvaudutaan tarkoituksella.

Mutta on pidettävä mielessä sekin, että kaikki EU:ta koskevat, kummallisilta kuulostavat väitteet eivät ole pelkkää huhupuhetta. EU:ssa todellakin on myös hyvin omituista lainsäädäntöä, johon voisi tarttua. Tässä yhteydessä oiva esimerkki on klassinen käyrien kurkkujen ja banaanien kieltäminen. Näiden kasvien osalta direktiivi tosin kumottiin jo vuonna 2008.

Myös vetäviä juttuja janoavalla medialla on näpkinsä pelissä. Toimittajilla ei ole aikaa tehdä juttuja vaikeista aiheista eikä aina myöskään aikaa tarkistaa faktoja. Kun toimittajatkaan eivät ole selvillä, mitkä EU-direktiivit, -asetukset ja -suositukset ovat totta ja mitkä eivät, nousee faktantarkistuksen tarve toimituksissa yhä keskeisempään asemaan.

Faktabaari toi esille sen tärkeän asian, ettei suomalaisessa mediassa ole lainkaan systemaattisen faktantarkistuksen käytäntöä. Kyse lienee paitsi resursseista myös kulttuurieroista. Siinä missä laatulehdet muun muassa Yhdysvalloissa ylläpitävät erillisiä faktantarkistusosastoja, Suomessa ajatellaan, että toimittajat tarkistavat itse omat juttunsa. Faktabaari paljasti, mihin tuollainen ajattelu voi pahimmillaan johtaa. Vääriä väittämiä eivät jaelleet vain iltapäivälehdet, vaan virheisiin sortuivat tiedotusvälineet Yleisradiosta ja MTV3:sta aina Talouselämään ja Aamulehteen asti.

Niin pahansuopa ei saisi olla, että uskoisi tiedotusvälineiden tahallaan levittävän valheita ja vieläpä toistavan niitä yhä uudelleen. Suomalaiset toimittajat ovat pääsääntöisesti koulutettua väkeä. Siksi on hämmentävää, mitä kaikkea he ovat valmiita uskomaan, kun asia on vähänkin vieras. Faktat olisivat kuitenkin helposti tarkastettavissa.

Lisäksi ajat ovat nyt sellaiset, että mielipide kelpaa faktaksi. Moni ihminen myös tunnistaa väärät väittämät muttei välitä siitä, etteivät ne pidä paikkaansa. Vanhat oikaisematta jääneet jutut pysyvät ikuisesti internetissä, ja ongelma on suuri siksi, että nämä kirjoitukset kiertävät jatkuvasti sosiaalisessa mediassa. Myytit eivät katoa, vaikka ne murrettaisiin kerta toisensa jälkeen.

Esimerkiksi MTV3:n nettisivuilla EU on edelleen pantu väittämään, ettei juomaveden hyödyistä nestehukan estämisessä ole tieteellistä näyttöä ja että vesipulloihin olisi siksi kielletty liittämästä merkin­tää, joka kertoisi veden juomisen estävän kuivumista. Mutta EU ei tosiasiallisesti suinkaan kiistä vedenjuonnin

myönteisiä terveysvaikutuksia vaan kieltää pullovetta myyviä yhtiöitä tekemästä liioiteltuja ravitsemus- ja terveysväitteitä tuotteistaan. Tavoitteena on varmistaa kuluttajansuojan korkea taso.

Myös ilmapallomyynti toistuu kaikkialla valtamediassa. Euroopan unioni ei kuitenkaan kiellä lapsilta ilmapalloja, niin kuin myytissä väitetään, vaan kysymys on siitä, että monien lelujen varoitustekstit tiukentuivat pari vuotta sitten. Niinpä esimerkiksi puhallettavien ilmapallojen pakkauksissa pitää nykyään lukea, että alle 8-vuotiaat lapset saavat puhalltaa palloja vain vanhempien valvonnassa.

Outoa on, että näitä valheellisia uutisia ei juuri koskaan viedä Julkisen sanan neuvoston (JSN) käsiteltäväksi. Olisi kiintoisaa tietää päätoimittajien perustelut, miksi he julkaisevat valheita yhä uudelleen.

Monet EU-kysymykset ovat tietysti hyvin monimutkaisia, eikä niihin voi antaa ehdotonta oikeaa tai väärää vastausta. Faktabaarissa tarkoituksenamme olikin tarjota mahdollisimman tasapuolista ja riippumatonta tietoa EU:sta ja sen päätöksenteosta. Halusimme keskustelun ohjautuvan oikeille urille paikkansa pitävillä tiedoilla. Halusimme vilpittömästi EU-keskustelun olevan vireää mutta pysyvän silti asiassa. Tavoitteena oli tyrmätä vääriä väitteitä, jotka veivät keskustelussa liikaa aikaa ja huomiota oikeasti tärkeiltä yhteiskunnallisilta asioilta.

On ensiarvoisen tärkeää, että yhteiskunnallinen keskustelu perustuu faktoihin ja että sitä kautta myös päätöksenteko pohjautuu oikeisiin tietoihin. Eurovaalien 2014 alla olimme hieman ihmeissämme kampanjoinnin vaisuudesta. Asiavirhesammakoitakin loikki

eteemme ilahduttavasti vähemmän kuin etukäteen odotimme. Jaksan uskoa siihen, että Faktabaari aidosti nosti kynnyistä puhua puppua.

Mikä on EU-fakta?

Mikä on fakta?

Kielitoimiston sanakirjan mukaan fakta on yksilöllisestä käsityksestä tai tulkinnasta riippumaton asia, tosiasia.

Entä mikä on EU-fakta?

Tämä on tärkeä kysymys. EU on monimutkainen poliittinen projekti, ja keskustelu siitä on valmiiksi arvolatautunutta. EU-asioissa on harvoin yhtä totuutta. Keskustelu EU:sta on kirjavaa, ja päätöksenteko EU:ssa on jatkuvia kompromisseja ja intressien yhteensovittamista. Mistä siis rakentuu kaipaamamme vankempi pohja julkiselle EU-keskustelulle?

Faktabaari tarjoilee EU-faktaa muun muassa lainsäädännön, virkamiestiedon, tilastojen ja tutkimusten avulla. Faktoja suodattavat Faktabaarissa vapaaehtois pohjalta toimittajat, asiantuntijat, informaatikot ja tilastotieteilijät. Yleisimmät julkisuudessa esitetyt väitteet liittyvät EU:n rakenteeseen ja toimintaan. Niiden tuntemista ei voi vaatia kaikilta äänestäjiltä, mutta sitä voi mielestämme vaatia ainakin lainsäätäjiksi pyrkiviltä eurovaaliehdokkailta, EU-asioita kommentoivilta poliitikoilta sekä heitä arvioivilta median edustajilta. EU-faktat eivät saa olla niin vaikeita, etteikö oppivelvollisuutensa suorittanut äänestäjä niitä oppisi.

TIEDÄ, ÄLÄ LUULE!

EU kieltää lapsilta ilmapallot ja pakottaa juomaan kylmää kahvia. Vapaapalokunnat eivät voi jäädyttää luistelukenttiä. Maahanmuuttajaperheet saavat hankkia uudet lastenvaunut sosiaalituella, kun suomalaisperheet kierrättävät vanhoja vaunuja... Mikään näistä väitteistä ei pidä paikkaansa, mutta tällaisia valheita saa lukea tiedotusvälineistä ja sosiaalisesta mediasta, usein myös poliitikojen lausunnoista.

FAKTAT TISKIIN! kertoo poliitisesti sitoutumattoman ja kaikille avoimen, verkossa toimivan faktantarkistuspalvelu Faktabaarin syntytarinan ja kuvailee sen toimintaa. Teos esittelee myös kiinnostavimmat EU- ja eduskuntavaaliaiheiset sekä maahanmuuttoon liittyvät tarkistustapaukset, käsittelee faktantarkistuksen työvaiheita ja tarjoaa johdatuksen journalistiseen tiedonhakuun.

Tuomas Muraja on faktantarkistuspalvelu Faktabaarin perustajajäseniä ja on aiemmin työskennellyt mm. Turun Sanomien ulkomaantoimittajana sekä Helsingin Sanomien politiikan- ja taloustoimituksessa. Hän toimi Turun Sanomien, Etelä-Suomen Sanomien ja Kalevan EU-kirjeenvaihtajana Brysselissä vuosina 2007–2011. Faktabaari sai Bonnierin Suuren journalistipalkinnon vuoden journalistisesta teosta 2014.

www.tammi.fi

07.1

ISBN 978-951-31-9259-4